

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 159. — ŠTEV. 159.

NEW YORK, MONDAY, JULY 10, 1922. — PONDELJEK, 10. JULIJA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

POLOŽAJ V PREMAGARSKI STAVKI

Predsednik Harding se bo moral lotiti ob svojem povratku v Washington kočljivega vprašanja, kako rešiti premogarsko krizo. — Konferenca se bo najbrže razšla brez vsakega uspeha. — Zaupanje v skebe.

Washington, D. C., 8. julija. — Danes zvečer je bil položaj z ozirom na premogarsko stavko neizpremenjen in vsi prizadeti krogi pričakujejo z napetostjo konferenco, katero je sklical za ponedeljek predsednik Harding, kajti upati je, da bo na temelju te konference mogoče najti kako pot, kako zaključiti veliko stavko premogarjev ter prirediti z novim obratovanjem. Povratek predsednika v glavno mesto je dal priliko kabinetnim uradnikom, da so podali svoja poročila.

Alfred M. Ogle, načelnik splošne konference ter voditelj delodajalcev v premogovnikih mehkega premoga ter John L. Lewis, mednarodni predsednik United Mine Workers sta se vrnila v glavno mesto, da pripravita vse potrebno za sestanek, ki se bo vršil v ponedeljek.

Tajnika Hoover in Davis, ki sta se vdeležila vseh dosedanjih konferenc, ki pa so izpadle brez vsakega najmanjšega uspeha v sled nepopustljivega stališča premogarskih baronov, sta imela danes dolgo razpravo glede položaja, a v vladnih krogih se vzdržuje najstrožji molk glede katerekoli akcije, katero namerava vprizoriti vlada. Splošno prevladuje utik, da se bo konference zastopnikov mehkega premoga razšla v ponedeljek brez vsakega uspeha, kljub vsemu posredovanju predsednika, kajti razlike v mnenju med predsednikom Lewisom ter zastopniki premogarskih baronov so prevelike, da bi se jih moglo premestiti kar naenkrat.

Spor v antracitnih poljih, kjer je uveljavljeno "prekinjenje obratovanja", kar pomenja drug izraz za stavko, ne more biti rešen kar tako, kajti delodajalci zahtevajo skrčenje plač, dočim noče premogarska unija privoliti v skrčenje pod maksimalno plačilno lestvico kot je bila določena leta 1920.

Prizadevanja premogarskih delodajalcev temelje v glavnem na principu, da se uveljavi distinkcija med mezdne dogovore, dočim zahteva premogarska unija, da naj se uredi vprašanje mezd ali plač na temelju mednarodnega dogovora.

V gotovih vladnih krogih prevladuje naziranje, da ne bo javni interes resno ogrožen v sled sedanje stavke premogarjev in iz tega izvirojočega skrčenja produkcije premoga, kajti po njih mnenju je pričakovati le težko v železniški transportaciji. Ti vladni krogi smatrajo položaj na severozapadu za nevzdržljiv, na trinaest let ječe.

SMRTNA KOSA.

V New Yorku je umrl po dolgem bolehanju Ludvik Podgornik, oče slovenskega poslanca v rimskem parlamentu, dr. Podgornika, Star je bil 67 let. Nameral se je podati v domovino, toda smrt mu je prekinila račune. Naj v miru počiva!

EBERT RESNO BOLAN.

Berlin, 7. julija. — Predsednik Ebert je resno zbolel na žolčnih kamenih.

K bolniku so bili poklicani specialisti ter se domneva, da bo potrebna operacija, da se odstrani kamena.

VOJNO PRAVO V VERA CRUZU.

Vera Cruz, Mehika, 9. julija. Po krvavih spopadih med oblastmi in tolpmi takozvane mehiške boljševiške unije, so vojaške oblasti sedaj popolnoma uveljavile red in mir.

Proglaseño je bilo vojno pravo. Čete patrolirajo po ulicah mesta.

DELOVANJE CARISTOV V BERLINU.

Berlin, Nemčija, 8. julija. — Prejšnja carska častnika, Peter Schabelski in Seggij Taboritski, ki sta tekom napada prejšnjega ruskega ministra za zunanje zadeve, Miljukova, ustrelila njegovega spremljevalca, Vladimirja Nabukova, sta bila obsojena na trinaest let ječe.

POŽAR V KAŠČI.

Pred kratkim je izbruhnil požar v kašči Baltimore & Ohio železnice v Baltimore. Zgorelo je na tisoče busljev pšenice in drugega žita. Povzročena škoda znaša štiri milijone dolarjev.

STRAŠNA BEDA V WEST VIRGINIJI

Neki organizator, ki se je mudil med tamošnjimi premogarji, poroča o strašni bedi in lakoti.

Neki newyorški dnevnik je poslal svojega zastopnika v West Virginijo, naj preišče tamošnje razmere. Po tritedenskem proučevanju je podal naslednje poročilo:

V premogarskih pokrajinah West Virginije prevladuje brez dvoma največja beda. Resnica je, da se je dosti premogarjev vrnilo na delo, a vsi ti dobivajo zelo skrčene plače v primeru s prejšnjimi. Pretežno število delavcev pa je še sedaj brez posla ter ne more najti nobenega drugega dela.

Ti ljudje žive s svojimi družinami v razmerah, kot si jih človek komaj more predstavljati. Njih obup je naravnost nepopisen.

Videl sem, kako so kompanijski biriči brez usmiljenja metali iz hiš cele družine, ki so se nato preselile v raztrgane šotore, kjer je padal dež skozi luknje ter popolnoma uničil njih borno lastnino.

V enem teh šotorov sem videl tri družine, dve zamorski in eno belo. Videl sem tudi družine v napol razpadlih skednjih, kjer bi civiliziran človek ne nastanil niti psa.

Videl sem moške, ženske in otroke, oblečene v cunje. Ničesar drugega niso imeli kot nekaj napolstrobene koruzne moke.

S približno desetim funti surove koruzne moke, futom kave in funtom fižola mora izhajati družina šestih ljudi cel teden. Nobenega mleka ni za otroke in nobene primerne hrane za napol odrasle.

ŠTEVILO NEZAKONSKIH ROJSTEV RASTE V PARIZU.

Paris, Francija, 9. julija. — Visoki življenjski stroški, ki silijo tako moke kot žene k delu, da se pokrije družinske izdatke, so vzrok ne le velikega zmanjšanja v številu porok tekom preteklega leta, temveč tudi velikanskega narastka nepostavnih ali nezakonjskih rojstev.

Čeprav se v Franciji neporočenih zvez ne smatra v isti luči kot v Ameriki, so statistike glede gibanja prebivalstva v Parizu, objavljene pretekli teden, v resnici poučljive. Kažejo namreč, da je bilo od 1245 otrok, rojenih v Parizu tekom zadnjih desetih dni, več kot pet in dvajset odstotkov potomstvo neporočenih dvojic.

OBIČAJNA PRETVEZA NA DNEVNEM REDU

Zvezna vlada hoče energično nastopiti v stavki železničarjev, zastran do-stavljanja pošte.

Chicago, Ill., 8. julija. — Danes zvečer sta dobila okrajni pravdnik Cline in maršal Združenih držav, Robert Levy od generalnega pravdnika Daughertyja polnomoč, da se poslužita sile pri preprečenju vsakega vmešavanja v meddržavno trgovino ter gibanje pošte.

Ta akcija generalnega pravdnika je sledila objavi W. G. Rierza, predsednika Chicago & Alton železnice, da je ves promet, vključno pošto do Bloomington in nazaj prenehal, ker niso hoteli krajevne oblasti nuditi primerne varstva par možem, ki so ostali na delu v tamošnjih železniških delavnicah.

Razventga se je izvedelo, da je Missouri, Kansas in Texas železnica objavila prekinjenje obratovanja dva in štiridesetih krajevnih vlakov v štirih državah, kar je baje pripisovati dejstvu, da ni mogoče dobiti lokomotiv iz železniških delavnic in strahu pred zaposlenjem neunijskih delavcev.

Osem teh vlakov se nahaja v Missouri, dvanajst v Oklahomi in dva in dvajset v Texasu.

Chicago, Ill., 8. julija. — Ves promet Chicago & Alton železnice v Bloomington in nazaj, vključno prevažanje pošte, je prenehal, ker nočejo krajevne oblasti nuditi primerne varstva ljudem, ki so ostali na delu. Glasi se, da so se stavkarji tekom preteklega večera dejanski polastili železniških delavnic, pri tem oddali več streljav, ter se nato napotili na postajo, kjer so prepodili mazače in inspektorje.

Serifu v Bloomington se je pesrečilo najti in zapriseči nekako sto mož, a ko jim je dal navodila, kako vršiti službo, so se pričeli ti ljudje obotavljati ter niso hoteli ničesar storiti.

Na temelju številnih prejšnjih izkušenj sem prepričan, da ni moglo sto pomožnih šerifov obvladati množice, če bi bili to odločni in resni ljudje. (To se pravi, če bi bili taki morilni banditi kot jih imajo v službi premogarski baroni v West Virginiji.) Tako se je izrazil šerif, ki je takoj nato obvestil podgovernerja, da ne more obvladati položaja, da se boji izgredov ter ga naprosil, naj pošlje tri kompanije državne milice.

Vsi napor, da se napravi konec stavki uslužbencev v železniških delavnicah, so bili dosedaj popolnoma brezuspešni.

V večeršnjemu ugotovilo načelnika železniškega delavskega sveta, da nima svet nobene polnomoči posredovati v stavki dokler se ne bojo ljudje vrtili na delo, je

NEMŠKA REPUBLIKA NE MORE PLAČATI

Berlin je naprosil za moratorij, da prepreči finančni polom. — Zaloga zlata v Nemčiji je popolnoma pošla.

Berlin, Nemčija, 8. julija. — Berlinska vlada je storila vse mogoče korake, da prepreči nadaljnje padanje marke ter je v sled tega tudi naprosila zavezniško reparacijsko komisijo za nadaljnji odlog, tekom katerega hoče za-dostiti svojim obveznostim.

Pol-oficijelno se je izjavilo, da sta se danes napotila dva nemška izvedenca v Pariz, da naprosita v imenu nemške vlade zavezniško reparacijsko komisijo za moratorij. Ta dva nemška zastopnika sta dr. Fischer, načelnik nemške komisije za vojne dolge-ve ter G. Schroeder, podtajnik finančnega ministrstva.

Čeprav se je v nemški državni banki nabralo 50,000,000 zlatih mark, katere mora nemška vlada izročiti zaveznikom do petnajste-ga julija, so nemški uradniki vendar prepričani, da ne bodo mogli spraviti skupaj nadaljnje-ga obroka, če bo padla nemška marka v istem razmerju kot avstrijska krona.

Paris, Francija, 8. julija. — V francoskih oficijelnih krogih je opaziti veliko vznemirjenje vsprico neprestanega padanja nemške marke ter dejstva, da so šli nemški finančni izvedenci v Pariz v namenu, da naprosijo zavezniško reparacijsko komisijo za moratorij. Splošno je prevladovalo mnenje, da ni položaj v Nemčiji tako kritičen, dokler ni prišlo poročilo, da hočejo Nemci zahtevati moratorij.

Govorice, da ne bo Nemčija plačala zadnjega obroka v znesku petdesetih milijonov zlatih mark in da namerava izsiliti prekinjenje plačevanja tekom naslednjih dveh let, so strašno vznemirile finančni Pariz, kjer je položaj glede državnega proračuna skrajno slab in ker je temelj ves vladni kredit na pričakovanju plačila od strani Nemčije.

predsednik železniške sekcije U. M. Workers, Jewell ponovil svojo trditev, da mora priti prva po-nudba za mir od strani železnice in železniškega delavskega sveta.

Številne železnice se pripravljajo otvoriti svoje delavnice v ponedeljek, in vsi delavci, ki se bodo vrtili na delo, bodo sprejeti z vsemi predpravicami, ki so jih imeli poprej. Oni delavci, ki se ne bodo vrtili ter bodo pozneje prosili za delo, bodo sprejeti kot novinci ter bodo izgubili vse predpravice, izvirajoče iz dolgoletnega zaposlenja.

Splošno vlada tukaj prepričana, da bo stavka prožnih urad-nikov odgodena na poznejši čas ali pa sploh preklicana.

RUSI OPUSTILI UPANJE NA KREDIT

Na konferenci v Haagu, prav kot v Genovi, so prišli do spoznanja, da noče noben narod posoditi denarja sovjetom. — Krasin je prinesel nove načrte. — Kakšne, se še ne ve.

Poroča Edwin L. James.

Haag, Holandska, 7. julija. — Rusi so prišli sedaj do spoznanja, da ni mogoče realizirati njih načrtov za velikanske kredite za sovjetsko vlado. Ti načrti so se iz-jalovili v Haagu, prav kot so se izjalovili v Genovi in si-ker iz istega vzroka, — ker noče namreč nikdo posoditi denarja sovjetski vladi. To temeljno dejstvo izključuje fantastični načrt, da naj bi Evropa dobavila tisoče mili-jonov rubljev, s katerimi naj bi nato razpolagali Lenin in njegovi tovariši.

Vprašanje haške konference od sedaj naprej bo, če so Rusi pripravljeni priznati svoje dol-gove ter dati odškodnino ino-zemskim lastnikom privatne last-nine v Rusiji, katero so nacio-nalizirali v zameno za industri-jalni in trgovski skapital. Opa-ziti je znamenja, da bo sovjetska delegacija storila slehrno stvar za katerokoli pomoč, nu-deno Rusiji, kajti to pomeni, kot dobro spoznava, pomoč za njo samo.

Danes je dospel semkaj M. Krasin. Ruski glavni stek prav, da je prinesel s seboj nove načr-te, vendar pa se ni pojasnilo, v čem obstajajo ti načrti.

Kmalu po njegovem prihodu semkaj danes jutraj se je obja-vilo, da ne bodo Rusi danes pred-ložili konferenci »znam koncesij, katere so pripravljeni dati, da pa bodo storili to najbrž jutri.

M. Sokolnikov, ruski finančni minister, je danes dovolil javni interview ter priznal, da ruska vlada najbrž ne bo dobila direktnih kreditov. Nato je izzval celi svet, a voditelji ostalih delegacij so prepričani, da je mislil nekaj ravno nasprotnega.

Vprašal sem danes Litvinova, če bodo Rusi kljub temu dali koncesije, če ne bodo dobili zahtevanih kreditov in on je odgo-voril, da so Rusi pripravljeni prodati koncesije in privilegije, da dobe potrebne svote, tudi če bi haška konference ne dovedla do nikakih direktnih kreditov.

V svojem pogovoru je rekel Sokolnikov, da ruska sovjetska republika lahko obstaja tudi brez kreditov, da pa bi krediti dovo-ljevali hitrejši razvoj Rusije.

Ko se ga je spomnilo, da niso sovjeti v štirih letih skoro ničesar storili za razvoj Rusije, je odvrnil Sokolnikov, da je bila to krivda zavezniškega vmešavanja in zavezniške blokade. To je stvar, kateri pripisujejo sovjeti vse svoje napake in vsa svoja izjalovlje-nja. — Če dobi Rusija kredite, smo pripravljeni na gotove žrtve, da se zadosti inozemskim tir-jatvam, — je rekel, — a če ne dobimo nikakih kreditov, ne mo-remo zahtevati od naših kne-fov, da nalože na svoje rame bre-me sto milijonov zlatih rubljev na leto.

Nato pa je podal naslednje, ze-lo značilno ugotovilo:

— Vedno bolj jasno postaja, da ne bomo dosegli splošnega do-govora v Haagu. Med delegacija-mi obstaja preje tendenca proti sabotaži kot sodelovanju. — Po-jasnil je, da misli s tem stališče Francije in njenih zaveznikov. — Če se ne bo dali Rusiji kreditov, potem Rusija lahko čaka, — je rekel. — Če ne bo dobila kredi-tov, ne bo Rusija plačala.

Nato pa je postal minister pre-teč:

— Letos imamo dobro letino in sovjeti postajajo vedno bolj močni. V bodočem letu bomo manj pripravljeni nuditi koncesije in manj razpoloženi plačati franco-ske kmete, ki imajo ruske obvez-nice.

V Genovi in Haagu sem čul številna boljševiška ugotovila, a

zadnje navedeno je najboljšje, ker kaže rusko stališče ter spravlja v ospredje vprašanje, koliko bi bila vredna kupčija s sovjeti, če bi jih zunanja pomoč zadostno o-jajala, da bi lahko stali na last-nih nogah.

Finančni minister je pojasnil na dolgo in široko novo rusko eko-nomsko politiko, ki obstaja v tem, da se izrablja tehnični stroj kapi-talizma. Ko sem ga vprašal, če ne pomeni to izločenja komunizma, je odgovoril: — Ko smo se borili proti zavezniški intervenci-ji, se nismo obotavljali poslužiti se zavezniških topov, katere smo zaplenili.

KRALJ BO OSTAL NA PRESTOLU TUDI ČE BO ZAVLADALO DELO.

London, Anglija, 9. julija. — Ko se bo delavska vlada polastila vrhovne sile v Angliji, bo ostal kralj še vedno na prestolu, — je izjavil Arthur Henderson na Vseučiliški delavski konferenci, ki se je vršila v Edinburgu. Govoril je na temelju nekega predlo-ga, ki je bil pozneje poražen in v katerem se je obsojalo delav-ske voditelje, ki so pripravljeni postati tajni svetniki. To se je očividno obračalo proti Hender-sonu in J. A. Thomasu.

Henderson je trdil, da resolu-cija ni odkrita in da predstavlja zakrinkan poskus, da se dvigne vprašanje republikanstva. Rekel je, da pričakuje in upa, da bo o-stal kralj na svojem prestolu, ko se bo polastilo delo vrhovne sile v državi.

— Ko bo prišla zlata doba, — je rekel, — bodo postali delavski ministri tajni svetniki. To je edi-na čista čast, katero more dati ta dežela ter upam, da bo vedno ostala čista, da jo bodo lahko sprejemali zastopniki delavstva.

PILSUDSKI JE DOBIL NEZAPNICO.

Varišava, Poljska, 9. julija. — Predsednik Pilsudski je naprosil kabinet Štynskega, naj ostane v uradu, dokler ne bo stvorjeno novo ministrstvo. Kabinet je več-raj resigniral, ko mu je izrekla poslanska zbornica nezaupnico.

Glasovanje poslanske zbornice smatrajo v parlamentarnih kro-gih za direkten napad na Pilsud-skijevo vlado.

CROKERJEVA ZAPUŠČINA.

West Palm, Florida, 8. julija. — Soglasno z oporoko znanega prej-šnjega Tammany Hall voditelja v New Yorku, Crokerja, ki je umrl v svojem rojstnem kraju na Irskem je podedovala njegova vdova celo premoženje, razen \$10,000, katere je zapustil Cro-ker svoji hčeri.

Splošno je znano, da je njego-va žena Indijanka, v katero se je zaljubil v svojih starih letih.

DENARNA IZPLAČILA

V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI, ITALIJI in ZASEDEMENIM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledeče:
Jugoslavija:

Razpošila na znanje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pad za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron	\$ 1.15	1,000 kron	\$ 3.60
400 kron	\$ 1.55	5,000 kron	\$17.50
500 kron	\$ 2.30	10,000 kron	\$34.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošila na znanje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opotiji in Zadru.

50 lir	\$ 2.90	500 lir	\$25.00
100 lir	\$ 5.30	1000 lir	\$49.00
300 lir	\$15.00		

Za polistilve, ki presegajo znesek dvajsetisoč kron ali pa dvatisoč lir dovoljujejo po možnosti še poseben popust.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe pošilni denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

(Advertised)

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto veča list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniši nedelji in praznikov.

Dopolni brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA

52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2876

DELAVSKA SOLIDARNOST

V naslednjem objavljamo članek, ki ga je spisal znani delavski voditelj Eugene V. Debs:

"Radikalni elementi ameriškega delavskega razreda morajo uravnati svoje spore ter se združiti v močno armado proti kapitalizmu, ali pa bodo še nadalje razcepljeni ter jih bodo končno sovražniki uničili.

"Povsem neizogibno je bilo, da je prihod revolucionarnega pokreta v Rusiji uplival na vse socialistične stranke sveta. V isti meri pa je tudi resnica, da ima vsak narod svoje lastno dušeslovje, svoje lastne probleme, ki so povsem tuji delavcem drugih dežel.

"Čeprav je bilo v Rusiji mogoče preskočiti na poti k revoluciji veliko razvojnih stopinj, ni še s tem rečeno, da mora delovati vsaka imperijalistična dežela sveta po istem vzoru. Delavci te ali one dežele se morajo prilagoditi običajem svoje lastne dežele ter morajo iz lastnega narodnega dušeslovja graditi svoje lastno poslopje prilagodenja mednarodnim svrham.

"Če bi bilo mogoče prestaviti vse možke, ženske in otroke v Rusiji nenadno na ameriška tla, in če bi mogli istočasno vse Amerikance prestaviti v Rusijo, in če bi rekli Rusom v Ameriki ter Amerikancem v Rusiji, naj se prilagodijo novim razmeram, naj se poslužijo novih orodij, potem si lahko predstavljamo, kakšno zmešnjava bi nastala v kratkem času.

"Amerikanci bi se pričeli vračati v svojo domovino, in Rusi v Ameriki bi ne želeli nič drugega kot vrniti se na svoje stare kmečke domove.

"Prav tako kot bi bilo nemogoče izvršiti ta prenos na uspešen način, je istotako nemogoče obrazložiti Amerikancem politične in socialne nazore, ki so se vkoreninili v duši ruskih mas iz za padea carstva.

"Ameriški delavci mislijo kot Amerikanci, ne pa kot Rusi, Japonci ali Nemci. In niti tako ne kot angleški delavci. To dokazuje dejstvo, da so v vseh teh deželah strokovne organizacije in politične stranke, ki se povsem razlikujejo od sličnih organizacij v drugih deželah.

"Vsaka teh organizacij je prilagoden posebnostim dotičnega naroda ter socialnim in političnim razmeram dotične dežele. Če bi ne bila, bi ne mogla obstajati.

"S tem nočem kritizirati ruskih delavcev radi metod, katerih so se poslužili, da zmagoslavno izvedejo svojo revolucijo. S tem hočem reči le, da niso ruske metode ameriške metode in da morajo imeti tudi nemški delavci pravico izvesti svoje delavske pravice v soglasju z dušo nemškega delavskega razreda.

"Mednarodnost pomenja v mojih očeh, da se ne sme nobenemu narodu dovoliti, da bi vsilil svojo narodnost drugim deželam v namenu, da jih napravi internacijonalne. Nasprotno pa je mednarodni ideal, katerega moramo imeti vedno pred očmi. Njegov cilj je oproščanje celega človeštva, brez ozira na pleme, vero ali barvo obraza.

"Delavcem posameznih dežel pa je treba prepustiti pravico, da udeležijo svoje lastne revolucionarne cilje s pomočjo lastnih prizadevanj, ne pa s pomočjo prizadevanj drugih narodov.

"Rusija ne more vsiliti svojih revolucionarnih metod ameriškega delavstvu, in tudi ameriškega delavcem bi se ne posrečilo vsiliti svojih tradicij drugim narodom. Vsak tak poskus bi se neizprosno izjalovil.

"O tem predmetu sem govoril zato, ker imajo vsi spori v delavskem taboru svoj izvor v meglenem navdušenju za rusko revolucijo. Amerikanci ne smejo nikdar pozabiti, da stanujemo v Ameriki. To je enostavno, a zelo važno zemljepisno dejstvo, ki ga je treba vedno povdarjati.

"Nihče nam ne more jamčiti, da bi ameriški delavci zmagali, če bi zamenjali svoj vojni program s programom Moskve.

"Vsa znamenja kažejo, da bi zadeli s takim programom pri Amerikancih na gluha ušesa.

"Mi ne moremo govoriti z ameriškim delavcem v ruskem duhu, ali pričakovati od njega, da bo znal takoj ceniti prednosti ruskih metod.

"Istotako je tudi resnično, da bi ne mogli vsiliti naših ameriških metod ruskim kmetom in delavcem."

Dopisi.

New York City.

Sem naročnik Glasa Naroda in točno zasledujem poročila stavkarjevih sotrpinov premogarjev. Vsak zaveden delavec mora simpatizirati z njimi. Bojujejo boj s kapitalisti za trdo priložni kruh svoj, svojih otrok in žena.

Kaj pa mi, rojaki slammikarji? Letošnjo sezono smo imeli še precej povoljno. Po nekaterih tovarah se še nekaj obratuje; v par manjših so na stavki, ker so jim gospodarji hoteli trgati pri plačah.

Čast stavkarjem, ker se ne ustrašijo s tablico na prsih, če treba tudi par tednov hoditi po ulici gor in dol. Zavedajo se, da so delavci in to je njih dolžnost.

Kar se pa sedaj dogaja pri K. S. na Grene Street, je pa nekaj nezaslišnega.

Ko je videl gospodar, da gre sezona že h koncu, je rekel, da bi rad z nami delavci nekaj govoril. Mi smo že vnaprej vedeli, kaj bo. In res ta ubogi revež je začel predgovarjati, kot zna ves njihov rod, namreč, da nima več dela, ker pa je dober človek, bo gledal, da bi se dobil naročila, da nam ne bo treba biti doma, njemu bi pa seveda tudi neslo nekaj dobička, vsaj toliko, da bi plačeval najemnine. Za to uslugo pa ne zahteva nič drugega kot dvajset procentov znižanja plač.

Nekaterim se je res ta siromak v sree smilil. Ko bi ne videli drugih okoli sebe z bolj trdosrčnimi obrazi, gotovo bi jim prišlo solza za solzajo. Ker pa nismo vsi tako rahločutni in lahkoverni, smo kratkomočno to ponudbo zavrnili.

Ženske so se držale hrabro, čast jim! Ko so se že moški po vednem prigovarjanju vdali za deset procentov popusta, so se šivale še vedno držale, da ne odnehajo niti za en cent. Ker pa debate le ni bilo konca, so se pod čimdalje večjim pritiskom gotovih ljudi končno vendarle tudi one zelo težko odločile, da če moški poskajoče v zanjke nikdar siteda delodajalca, gremo se me z njimi. Ko je prebrisanec videl, da nas ima že napel v zanjke, še slišati ni hotel, da bi delal naprej z znižanjem deset procentov. Potem je pa postal osten. Najprej ven s to organizacijo sodro in v vsakim drugim, kdor je samo usta odprl. V par dneh smo bili na cesti, kdor je bil zapisan v črno knjigo.

Par dni potem so začele ženske šivati po cenah, do katerih so jih drugi prisilili. In pri tem je ostalo. Kaj pa z nami? Kakor že rečeno, kar nas je, da smo usta odprli, smo ostali doma. Prvi so dobili obvestilo, da naj pridejo delat najbolj pohvalne ovčice, in s tem siromaki so začeli delati kot svinja z mehkom. Mesto dvajset procentov znižanja plač, kot je gospodar sam rekel, so jim pri nekaterih delih vzeli nič manj kot osemindeset. Ker se je delalo že v sezoni nekaj ceneje kot drugod, se dela sedaj samo za tri cente manj kot za polovično plačo kakor tam, kjer so zavedni slammikarji.

Največja zasluga pri tej podlosti gre Jančetu. Ta človek še ne prav s polodstotnimi možgani ter najboljši delavec pri zadnjih, in imel toliko poguma, da je z nekim židom začel kvariti že sedaj trdo priložni kruh vsem slovenskim slammikarjem v New Yorku in okolici. Vsi gospodarji tovarov se bodo začeli sklicevati na tovarno, kjer se dela ceneje, da tudi oni ne morejo plačati več, ker jim lahko dotičen konkurira, kar vsak človek lahko pripozna. In za temi junaki pravzaprav zajeti se odzivaše še drugi. Seveda so vsi skupaj za enega slabega.

Rojaki, delavci, kazen bo prišla in mora priti, ker to je v nebo vpijajo, kar delate sedaj. Gospodar je rekel za dvajset procentov skrajšanje plač, vi pa delate sedaj za osemindeset! Ali res vsi skupaj nimate za enega pametnega možgana? In posledice bomo čutili še mi, ki smo vendar nedolžni pri tem. Akoravno sem pisal izobražen človek, vidim pogubo nas vseh, vas in vaših otrok. Še nikjer ni zapisano, da tudi vaši otroci ne bodo to, kar ste vi danes, navadni slammikarji, trpini nikdar stih delodajalcev. In s tem, kar delate v tem času, jim boste preskrbeli ja ko slabo dedščino. Noben pošten človek vam ni nevoščljiv dela, ali, rojaki, ne vračate hudo za dobro, ker mogoče pride čas, ko boste razočarani. Kdor vas sili v delo

GLAS NARODA, 10. JUL 1922

ADVERTISEMENT

"111" cigarette

DOBRE so! 10¢

Kupujte te cigarete in izidite denar.

Peter Zgaga

Marsikatero dobro sree bije in utripa pod strgano srajco. Marsikatera nikljasta ura teče v elegantnem, s portami prepreženem fraku.

Vzemimo, da vlada velik nered. Pa če je nered še tako velik in če dolgo časa vlada, pravimo, da vlada "obstoječi red".

Slučajno sem dobil v roke dnevnik rojaka, ki se je podal v staro domovino.

V Ameriki je imel veliko srečo. Z butlegarijo si je zaslužil veliko svoto denarja.

Svojih produktov pa ni hotel piti, ampak si je na parniku privoščil boljše kapljice.

Vozil se je v drugem razredu nekega francoskega parnika.

V svoj dnevnik je zapisal naslednje:

1. junija. — Ob desetih dopoldne dospel na parnik. S prtljago nisem imel nobene sitnosti, ker nimam nobene.

Prve tri milje je bilo jako težko in dosti vode. Po treh miljah se je pa odprlo. Ah, kako je dobro...

2., 3. ali 4. junija. — (Ne vem natančno. Saj je vseeno.) Spal sem, pa ne vem koliko časa. Zjutraj ga je dobro malo, podnevi pa kadar je. In tudi zvečer se ga ne branim. Sedaj grem spat.

5. junija. — Neki vrag se ziblje. Ne vem ali se ziblje ladja, ali se ziblje morje, ali se zibljem jaz. In prav poceni je. Po tri dolarje šampanjce. O pivu ne govorim. To je za otroke. Sedaj pa malo spat.

6. junija. — — —
7. junija. — — — — —
8. junija. — — — — —
9. junija. — O hudič, smo že doma!

Šestnajstega bo Slavčev piknik v Smithwood parniku, Glendale. L. I. Kot pravijo, bo dosti okrepčil za dušo in telo.

Pekli bodo kozlička in koštrunčka.

Lansko leto sem se bil strašno blamiral, baš na Slavčevem pikniku.

Tajnik Slavea mi je dobrosrčno rekel: — Poglej ga koštrunčka, poglej ga!

— Da, vidim ga — sem odvrnil. — Presneto je lep. Kako lepo je zaokrožen, kako krasne nožice ima in kako kratko kikklice!

— Ali noriš? — me je zavrnil.

— Ne glej tistega, ki dreza s palico v oglej, pač pa tistega, ki se na ognju peče.

Tisti čas sem sklenil, da bom popravil svojo zmoto s tem, da bom agital za Slavea. Zamerikal si bom vsakega, kogar ne bo na piknik dne 16. julija. Piknik bo, magari če bodo franke letele z neba.

Skaza pravi, da nima masla na glavi.

Toliko ga ima, da se mu niti sprednji lasje ne vidijo izpod njega.

Vzemimo, da bi vlada prepovedala izdelovanje in prodajo ajksrima.

Bog ve, koliko ljudi bi potem delalo ajksrim doma? Z munšajnariji bi gotovo ne mogli konkurirati...

Danzadnem vidim oglase v listih, ki pravijo, da je treba skrbeti za punco, ko doseže svoje štirinajsto ali petnajsto leto.

V oglasih je rečeno, da je to pri ženskah jako nevarna doša. Ponujajo razne kapljice in razna zdravila.

Ko je pri nas doma postala punca stara štirinajst let, je vzel oče palico v roko, zaklenil vrata in napravil križe na oknih.

To sredstvo se je v vseh ozirih izbornobeslo.

Amerika — narobe svet.

Na dan Neodyisnosti se je poročilo v New Yorku nebroj oseb.

Jugoslavanska

Katoli. Jednosta

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik RUDOLPH PERDAN, 923 E. 18th St., Cleveland, O.
Podpredsednik LOUIS BALANT, Box 198 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtnih: John Movern, 624 N. 2nd Ave. W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 813 E. Ohio Street, N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor.

ANTON ZBAŠNIK, Room 206 Lakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 2603 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4522 Washington Street, Denver, Colo.

Parotni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor.

VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STEELE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELAR, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih zadev kakor tudi denarne politike naj se pošilja na glavna tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška splošna naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavanska Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovonom za obilen pristop. Kdor čeli postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Iz Slovenije.

Nezgodna vsled neprevidnosti.

Karel Pire iz Žigmarce je pred glavnim kolodvorom v Ljubljani kosa neopredvidno nosil v ovojju več kos, da je kosa zadela levo rok nortarske uradnice Ide Lindič, jo ravnala in raztrgala rokav. Lindičeva je bila oškodovana za 100 Din.

Protituberkulozna liga v Slovenjgradu.

Pokrajinska uprava za Slovenijo v Ljubljani je odobrila društvena pravila za protituberkulozno ligo za slovenjgradski politični okraj s sedežem v Slovenjgradu. Ustanovni občni zbor se je vršil dne 8. junija pri okrajnem glavarstvu v Slovenjgradu.

Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru.

Udeležba na razstavi, ki se bo vršila od 8. do 17. septembra, bo proti pričakovanju velika. Dnevno prihajajo številne prijave, tako da bo razstava za razstavljalce kakor posnetke zanimiva in poenaka. Priglasili so se do zdaj obrtniki in industrijalci iz vseh krajev mariborske oblasti. Mnogo prijav pa se še pričakuje posebno iz Prekmurja. Razstava, ki bo za Maribor nekaj mali velesejem, bo radi tega nekaj izrednega in bo imela brezdvomno lep uspeh. Obisk razstave se obeta že sedaj veliki. Prijavile so se že številne korporacije iz cele Jugoslavije, pa tudi iz inozemstva, kakor Avstrije in Čehoslovaške, kjer vlada za obrtno gibanje veliko zanimanje. Razstava, ki je prva te vrste v Jugoslaviji, vzbuja povsod mnogo zanimanja in je že s tem njen popoln uspeh zagotovljen.

Novice z Jesenic.

Poroča se: Pogrešali smo dežja, v nedeljo 11. junija smo ga pa dobili toliko, da se bodo polja, travniki in vrtovi kar poživili. Polja in vrtovi so v novi lepoti. Padalo je zlato; kakaj obeta se nam najljepši pridelek na jesen, ako ne bo kakšne uime. — Tihotapstvo je v bujnem cvetju. Zlasti je razširjeno med odraslo mladino, kar je še bolj žalostno, ker se s tihotapstvom mlad človek hudo demoralizira. Kdor je začel tihotapiti, mu ne diši več pošteno delo. Kmet in obrtnik današnje dni le s težavo dobi moških delovnih moči. — Da se je začelo živahno življenje na Bledu, se vidi tudi pri nas na kolodvoru in na cesti. Je pa tudi v resnici lep naš Bled in smo Slovenci lahko nanj ponosni!

Nemci kupujejo posestva v Beli Krajini.

Iz Gradca poročajo: Te dni je bilo prodano veleposestvo Emanuela Kühnela v Gradcu. Posestvo je kupil znani češki Nemec Jozef Hoffmann. Seveda ni še kupčija v red, ker spada veleposestvo pod agrarno reformo, vsled česar Kühnel nima pravice posestva prodati; tudi kupno pogodbo bi moral se odobriti pristojno ministrstvo. Na žalost čujemo, da se nekateri naše ljudje močno trudijo, da bi dobil Kühnel prodajno pravico za posestvo kljub temu, da bi bil s tem kršen zakon o agrarni reformi. Zaradi tega vlada v Beli Krajini veliko razburjenje. Ali naj dovolimo, da bo naš narod zopet odvisen od nekdanjih svojih tlačiteljev? Ne moremo in ne smemo dovoliti, da evet belokranjskih gozdov pride v roke kakim nenarodnim spekulantom. "Kmetijski list" k temu dostavlja: V pomirjenju Belokranjem sporočamo, da bomo znali to kupčijo preprečiti, kajti zemlja in gozdi tega veleposestva so last Belokranjcev.

Vladimir Levstik:

VIŠNJEVA REPATICA.

(Nadaljevanje.)

Naposled si je grof odtrgal krinko; s bridkim, skoraj jeznim izrazom je obstal njegov pogled na Dori, kakor bi hotel reči:

"Mari ti se ni dovolj? Čemu igraš komedijo z mano in puščaš, da otepam na tvojih nitkah kakor pajak? Sama veš, da si najlepša in da te hočem imeti."

V svesti si svoje oblasti do žensk, ki so bile v njegovih rokah, grof je bil grofova zadnja beseda izvrsten dovtip, in mu pomolila iz Ninkine mape list, ki je pred stavljaj nekakšno Meduzo:

"Ali jo poznate? Ne! Saj je ven moj portret!"

In zraven ga je pogledala, kakor bi niti ne slutila, da se norčije iz njega. Nine in sebe same. To je bilo preveč; gospa Tončka je zastokala in Grabunec je dregnil hčer z nogo. Grof je priznal poraz; s prisiljenim smehljajem je okril podobnost slike, zini se par krat na levo in desno ter se začel odpravljati, misleč:

"Vidi, da si mi kos; ali zdaj nalašč. Počakaj, ptičica, kadar ne bom umorjen po teh idiotih!"

Toda Smučiklas se ni dal pripraviti ob glorio današnjega dne, pot v svobodo je vodila samo preko njegovega trupla. Z milimi besedami povabil grofa, naj sede z njimi. "K preprosti večerji, kakršno imamo vsak dan"; njegove mu v ženinu moledovanju se je pridružil Pohl, ki je že od jutra pretakal sline. Gost se je vil kakor heluška in bi bil nemara odnesel pete, da se ni po nesreči spogledal z Doro.

"Hočem, da ostaneš?" so rekle njene oči.

In grof je ostal....

Večerja seje vlekla kakor obed na dvoru; nihče izmed navzočih ni pomnil tako razkošne svatbene gostije. Miza se je šibila od jedi in humanist, ki je bil odložen "diplomatsko politiko" na kasnejši čas, se je napasel do grla. Dobra vina so podnetila duhove; zabava je bila bistroumejsja nego v katerikoli romanu Natalije von Schimmeliuss, in razen dveh, treh napitnic se ni pripetila nobena nesreča. Grof se je izkazal spet očaranečnega čebliča, tem laglje, ker mu je pomagala Dora preko mize z neprisljnim veselostjo, brez vseh zavratnih muh. Sampanjce in slavljenčeva ljubeznost sta spravila vse ženske razen Dore v tako blaženo voljo, da se je štela natihem sleherni za damo njegovega srca; še gospa Grabunčeva si je sklenila kupiti židane hlače. Smučiklas je vstal od mize s prepričanjem, da vzgoji grofa za liberalca. Divlja je bil obljubil da pojde z njim na lov, poročnika sta vedela iz njegovih ust, da je lepota avstrijske kape neprekosljiva, in Egon se je smatral po njegovi hvali za prvega frakarja naše dobe. Vzle pozni uri ni silil nihče domov; napite dame bi bile najraje pisale, in komaj je grof iz vlnudnosti omenil Smučiklasji "prekrasno igro gospodične hčerke", je že drevila vsa družba h klavirju.

Nina se je zvijala med tipkami, visoki gost je obračal note, akordi "Huzarske ljubice" se prchajale v "Čardašev sen"; gospa Tončka je bila spet polna zaupanja. Vsi so se gnetli okrog, da bi čim tesneje izžili poslednje minute grofove navzočnosti. Le Dora je slonela zase preko fotelja in gledala prizor oddale. Nina je udrihala, kakor je vedela in znala; fofsterijer in ruski hrt sta obupno tulila v predsobi. Grof je povzdigoval njen talent do neba, hvalil estetično držanje in pržil pravcate ognjemete zaljubljenih pogledov; nazadnje je obslo nel čez klavir ter se zamaknil vanjo tako izrazito, da je nadkrili la vse svoje disonance in s trudem končala Komad. Smučiklas se je buzal vpricho vseh, ne meneč se za mrljski obraz nesrečnega Fabine. Ko pa je Nina vstala ter jela spravljati splošno pohvalo, se je zgodilo nekaj čudnega. Dora je pristopila, ne da bi jo bil kdo poprosil; njeno lice je imelo spet tisti hladni, ošabni izraz, S

pokojnim očesom je obletala družbo, nasmehnila se, sedla h klavirju ter zaigrala žlahten Chopinov valček z resničnim čuvstvom in toliko večjo roko, da je Ninin uspeh nenadoma zatemnel; še ti sti, ki jim v sreči ni bila storila veselja, so jo obsuli s hinavskimi pokloni. Glasneje od vseh je čestital grof, čuteč, da nova kaprica ni slabo znamenje zanj; toda ona je vstala, otresla livalo z nestirnim migom lepih ramen ter se mimogrede ozrla k očetu:

"Gremo, papa.... Gospod Egon, ali me spremiti?"

"Grabunčeva Dora je ena sama v vsem mestu," je žalostno pomislil doktor Kosmelj. "Zato pa ve, kaj si sme privoščiti."

Obožujoči pogled, katerega si je dovolil grof pri slovesu, je vzemiril samolastno prav tako malo kakor zavest, da je skvarila družbo; milijon bi ne bil več milijon, če ne bi minila zamera do jutrišnje zore! Sicer pa je mogoče popravila s tem, ko je izkazala Egonu toli očitno naklonjenost; zunaj, ko mu je obvisela na komolcu in hitela z njim naprej, je mladi Smučiklas sam začel misliti, da ga izpodbuja. Noč je bila mila in jasna, polna parfumov oddaljenega zelenja; še plinovke so mežikale ob cestah kakor sladostne oči. Dora je govorila vso pot z vročino odkritostjo tožila spremljevalcu, da ji manjka notranje harmonije, ter očitala sama sebi, kako neznosna in grda je včasih, pa le zato, ker venomer išče nečesa, kar bi jo utešilo....

Ta izpoved je presenetila kavalirja; tesna bližina Dorine postave, sanjavo parkovih stez, po katerih sta zavila nazadnje, vinska volja in razdraženo samoljublje, vse skupaj ga je premoglo, da je začel jecljati o ljubehi.

"Že dolgo veste, da živim samo vam.... Nikoli nisem slutil, da je mogoče tak nemir.... tako neutešeno koprujenje.... in tako strastno oboževanje ženske," je legal v pretiranih stavkih. "Dobro vam bom volil. Dora.... Glasvo si razbijem, če me zavrzete! — Mari ne uvidite, da mora biti enkrat konec te muke? Vse, vse dam za vas.... ali hočete moje življenje? Dajte, recite.... bodite moja!"

Dora ga je poslušala s povečano glavo; rahla sapica ji je razmetavala črne lase, da so tepli Egonovo lice kakor aromatični biči. Strast besedi mu je lezla v žile; ozrl se je — Grabunec in Grabunka sta bila še daleč za ovinkom. In Dora ni rekla ničesar, le njeno teko dihanje je čutil poleg sebe in dviganje njenih prsi, kakor bi jih napejala vroča, zamamljena misel....

"Duša," je vzkliknil z trčinkovito zamolklim glasom, kakor nekoč pri Mariji Manfredijevi, — "brez tebe ne morem živeti!"

Porabil je bil vse zaljubljenosti

fraze; dejanje se je vsililo samo od sebe. Z naglim objemom je stisnil devojko k sebi, vzdignil njeno glavo, ki se je le napol upirala, ter zapečatil svoje razodetje z večje preračunanim poljubom, čuteč, kako sen ehoje otvarja sočna školjka Dorinih ust.... Že je menil, da vsa zamira od slasti, ko ga je mahoma pehnila od sebe. "Čigan!" je prhnila, brišeč si ustnice s hrbtom dlani. "Kako se predrzneš!... In sploh — ali ne znaš nič bolje? Mislila sem, bogle kaj je takšnele tvoj poljub pa se zdi, kakor bi jedla postane rake.... Fej, še enkrat mi poizkusi!"

Ne meneč se za prošnje poparjenega osvajačca, je počakala roditeljev in se zapletla v njiju razgovor o grofu.

"Domisljavec se mi zdi!" je vr gla vmes ko je kipeo navdušenje najviše.

"Pa je tudi šekaj drugega, srček moj!" je oporekel Grabunec z brbljajočim tenorčkom. "Eh, blagor se jim!"

"Zelo si mu imponirala," je bleknila mati na pragu domače vile. Dora se je lehkomišno zasmejala ter prepustila roditeljem prvenstvo slovesa. Ko sta odklepalata vrata, je ponudila Egonu roko in zamrmrala:

"Tak ti, siromak, ki ne moreš živeti brez mene; do svidenja.... Kaj mi hočeš pravzaprav? Za ženo bi me rad? In če te ne maram? Nu, čakaj, potrpi; danes me ne miče, jutri tudi se ne — mogoče pozneje!"

Toda Egon ni bil tako obupan, kakor se je delal; živčaje je kre nil domov, dočim je padla Dora v svoji spalnici na tomano in zajokala s krčevitimi histeričnimi jokom, sama ne vedoč počem....

"Moji upi naraščajo, papa!" je oznanil očetu, ki je bil spremil grofa v hotel in je hodil zdaj po obednici, zaripel od pijače in zadovoljstva. "Trd oreh si mi izbral, pri moji veri, ali to vidim že zdaj, da trdnjava ni nezavzetna."

"Znati je treba," je zagodel Smučiklas z odsotnim duhom. "Ne boj se; nekaj tvojih talentov sem le podedoval!" je odrezal sin ter izginil spat.

Dalje prihodnjic.)

Reški predsednik protestira.

Iz Kraljevice poročajo: Predsednik reške vlade dr. Rihard Zanella je postal v Rim in Beograd protestno brzojavko proti terorju, ki ga izvajajo fašisti na Reki in ki se nadalje onemogoča delovanje ustavne vlade. Dr. Zanella zahteva, naj se z Reke takoj odstranijo vsi oni elementi, ki vedno kalijo mir in povzročajo izgredne in spopade in ki neprestano vrše nasilja, ker so pod varstvom karabinerjev, ki jim puščajo popolno svobodno roko ter jim celo pri napadih pomagajo.

Konzularne vesti iz Jugoslavije.

Gospodarske razmere v Jugoslaviji so približno iste, kakršne so bile pred mesecem dni, glasom članka v "Commerce Reports" od 26. junija, ki se naslanja na poročila ameriških konzulov K. S. Patton v Beogradu in M. W. Van Sickle v Zagrebu. Edina sprememba je ta, da je vrednost valute nekoliko bolj stalna kot je bila v minulih mesecih.

Izvoz v januarju nevspoređen.

Ako se primerjajo številke o izvozu žita in njegovih proizvodov za januar lanskega leta z onimi za isti mesec v tem letu, izhaja, da je količina izvoza silno upadla, namreč od 37.006 metričnih ton na 13.462 metričnih ton. To zmanjšanje izvoza se pripisuje slabi letini v letu 1921; ali skuša se razložiti tudi s tem, da je vožnja po Donavi in Savi bila ustavljena radi leda od 19. januarja do 6. marca, ker se po teh vodnih poteh izvažajo največji del žita. Železnice so v tako slabem stanju in tako potrebne popravkov, da niso v stanju prevoziti vso količino žita. Izvoz fižola in cimenta je bil tudi manjši.

Na drugi strani je bil izvoz skouj, goveda in prašičev v mesecu

Razne vesti.

Državni rudniki pri Tuzli v Bosni baje proizvajajo 44.000 metričnih ton soli ali skoraj četrtino vse domače potrebe. Neki časopis trdi, da bi se mogla proizvodnja podvojiti, ako bi se nadadalo nekoliko opreme.

Ministrstvo za pošte in brzojave objavlja, da se bodo tekoni postavile nove telefonske proge in da strokovnjaki že delajo na tem. Glasi se, da je nemška vlada napravila ponudbo za gradnjo velike brezžične postaje v Jugoslaviji kot delno plačilo vojne odškodnine.

Pozen sneg in hladna pomlad je resno pretela usevom, ali nastopila so deževja in večja vročina in izgled na letino se je zboljšal.

KDO BO ZMAGAL?

Slika nam kaže zamorskega boksarja Harry Willsa, s katerim se boril šampjon Jack Dempsey za prvenstvo. Pretep se bo vršil v Kanadi.

Čudeži enega stoletja.

Náš svet je doba zelo različnih ljudi in med njimi je tudi mnogo takih, ki nočejo ničesar slišati o razvoju in napredku. Vse svet jim je nekaj popolnoma neizpremenljivega. Največ, kar poznajo, je to, da umirajo ljudje pa se rade drugi namesto njih. Ali da se v izpreminjanju lahko izslede gotovi zakoni, se jim zdi naravnost krivoverska misel. Recite takemu človeku, da so bili naši pradedje divjaki, da niso le nagi neumiti in nepočesani tekali po zemlji, ampak da so imeli celo hanibalske navade, pa se mu zamerite kakor da ste smrtno užalili njega in vse njegove prednike. "Tako je, kakor je bilo, in tako bo" — to se mu zdi vrhunec vse modrosti.

Dobro bi bilo, če bi se taki ljudje včasih malo zamislili in si skušali predstaviti le tiste izpremembe, ki nam jih je prineslo zadnje stoletje. Kaj je sto let? V večnosti šteje prav toliko kolikor trenotek. Ampak ni nam treba jemati na pomoč večnosti ki je nam časovno omejenim bitjem tako težko razumljiva. Kaj pa je sto let, ako vzamemo takozvano zgodovinsko dobo človeštva v poštev, ki jo lahko cenimo približno na 6000 let? Kaj, če se spomnimo, da je približno milijon let odkar se je v teterjarni dobi pojavil najprimitivnejši divji človek? Kaj če računamo, da je naša zemlja le okroglih sto milijonov let stara.

In vendar so se v kratkih stoletjih izvršile take globoke in obširne izpremembe, da bi se morali sami sebi smiliti tisti, ki zanikujejo napredek in razvoj, če le vsaj površno pregledajo te izpremembe.

Danes sta čas in daljava zelo relativna pojma: V normalnih dobah pošljemo lahko po kablu brzojav kamorkoli v Evropo in čez nekaj ur dobimo odgovor, v Chicago večerjamo: potem sedemo na ekspresni vlak in drugi dan lahko kosimo v New Yorku. Pri telefonu pozvonimo, na tisoče milj oddaljeni prijatelji se nam oglašajo in po žici se z njim lahko pomenimo, kakor da si sedimo v parlorju nasproti. Par ur nam vzame, da obiščemo v avtomobilu znanca, ki živi sedemdeset milj od nas. Kdor ima pa aeroplan na razpolago in ga zna ravnati preleti z njim igraje sto milj za uro.

Sanje pesnikov in vizije prerokov so se uresničile v dobi, v kateri živimo.

Se pred sto leti so bili stiki med ljudmi v marsičem podobni onim iz časov Abrahamovih. Potovanje čez ameriško prejšjo se je še leta 1809, zelo malo razlikovalo od onega čez puščavo Mezopotamije v dobi ošakov. Napoleonove jadrnice so bile pač večje od nekdanjih Cezarjevih; toka zgrajene in opremljene so bile skoraj enako. Sploh je vpisanih v zgodovino zadnjih sto let več in mnogo raznejših izumov v vseh preteklih doba.

Vzemimo za vzgled le način ogrevanja in razsvetljevanja. Še žive ljudje, ki so poznali le ognjišče v bogatejših hišah pa odprti kamin. Lojene sveče so bile že luksuz v primeri s trskami, s katerimi se je svetilo po neštetihi hišah. Kakšna razlika med temi primitivnimi metodami in sedanjo kupa javo in razsvetljavo s plinom in elektriko!

Šivanje, tkanje, pletenje, vesanje, so bila v pravem pomenu besede ročna dela. Danes opravljajo svo to in še marsikaj drugega

duhovito zasnovani komplicirani stroji, ki jih pogostoma žene elektrika. Zamislimo si gospe pero, ki je včasih splošno služilo za pisavo; še naši stari očetje so se ga posluževali in tudi mnogo naših očetov; pa vzporedimo z njim pero, ki se avtomatično napljuje in pisalni stroj. Spomnimo se na računski stroj ki seštevata in pomnožuje. Pogledajmo na skok od srpa in kose do velikih strojev, ki žanjejo, mlatijo in sipajo isto zrnje v vreče. Pomislimo na razliko med metlo in strojem, ki izsesa zadnji prašek iz preproge. Kakšna je razdalja med lokom, pušico in sulico ali pa tudi med puško na kamen, pa današnje brzoostrelno strojno puško! Kaj so vsi bojni pripomočki Napoleonove in Wellingtonove armade v primeri s sedanjimi dreadnoughti, tanki, aeroplani, submarinkami, plinovimi bombami in tekočim ognjem. Kaj je nekdanja kurirska pošta poleg sedanjih bliskovitih poročil po žicah pod zemljo, na zemlji in pod vodo in po zraku brez žic!

Kolikorkoli so bili številni, važni in duhoviti izumi tega stoletja gre pa vendar prvo mesto med njimi železnici in parobrodov. To je dvoje najvažnejših sredstev ki sta takorekoč zmanjšala zemaljsko oblo skrajšala vse razdalje omogočila redne stike med vsemi narodi in svetovno trgovino. Železnice in parobrodi ne prevažajo le oseb, ampak omogočajo dodajanje in izmenjavanje surovin in blaga med mleti, deželami, med vsemi deli sveta. Novo znanje in novi izumi se z njim pomočjo razširjajo po vsem planetu. Poznejši izumi so zboljšali in pospešili njih učinkovitost in dopolnili njih rezultat, ali nadomestili jih doslej niso, mogli. Tuintam žene električna sila namesto parne železnice; Dieslovi motorji zamenjajo parni stroj; toda železnica ostaja železnica, ladja je ladja.

In vendar je pisal nek časopis v New Yorku prav pred sto leti, 1817, naslednje: "Henry Meigs, nadarjen član legislature, je izgubil mnogo svojega vpliva in znatno oškodoval svojo bodočnost s trdovratno trditvijo, da bi vozovi, gnani s parno silo, lahko opravljali službe po deželi." Leta 1825 je London Quarterly Review priporočala parlamentu naj omeji hitrost vožnje na železnicah na 8 do 9 milj na uro, češ, "kaj pomagajo prebivalstvu, če vozi železniški voz dvakrat tako hitro kakor poštni vo-

zovi?" Dne 14. decembra 1829, je pa neki baltimorski časopis naznanjal, da je dan poprej neki železniški voz, na katerem je bilo 37 oseb, vozil po tiru z "grogno" hitrostjo 10 milj na uro, tako "da se niso mogli gledaleci niti zavedati te histroije. Koliko bi si mogel domisljati dandanes navađen biciklist, ki ne bi mogel voziti hitreje?"

Še leta 1842, so pozivali prebivalci Dorchestra, Mass., državno legislaturo, naj obvaruje mesto nesreče, da bi se tam ustanovila železniška postaja.

Vrhunec je pa dosegel neki javni shod v Lancastu, Ohio, ki je leta 1828, sklenil resolucijo s sledečimi stavki: "Ako bi Bog hotel, da bi njegova bitja potovala s strašno hitrostjo do 15 milj na uro, bi bil to proglasil v sv. pismu ničesar o tem, označuje shod železnico za delo Satana, ki hoče z njo zvabiti duše v pekel."

Kdor se včasih tako ozre nazaj in spozna ogromne izpremembe v času, celo v tako kratkem času, kakoršno je eno stoletje, si

utrudi prepričanje, na napreduje človeštvo kljub vsem zaprekam, kljub vojni in grozi, in da je ta napredek zakon razvoja, ki ga tudi "peklenska vrata" ne premagajo. Tedaj mu bo jasnejše, da tudi socializem ni nanjarija in fantazija in "grozna hitrost", ampak sad istega razvoja, ki je splošnil železnice in parobrode in svetovni promet in zbližal narode tako, da se naposled tudi lahko zelinijo za skupno korist.

Junaška deklica.

Na mestnem pokopališče v Nišu v Srbiji so pokopali te dni Dragico Ilićevu iz Požarevca. Pred nekaterimi tedni je Dragica na nekem hribu pasla ovce. Kar se priklati iz gozda volk ki je napadel deklico. Obržel jo je močno, vendar se je junaska deklica po strašnem boju ubranila volka ter ga zadavila. Ugotovilo pa se je, da je bil volk stekel. Nesrečno deklico so prepeljali v Pasteurjev zavod v Nišu, kjer je te dni umrla vsled stekline.

Samomor dveh zaljubljenih ljudi.

V znanem zagrebškem izprehajališču Maksimiru so našli te dni trupli mladega dekleta in mladega fanta. Iz pisem, ki sta jih pisala svojim staršem, je razvidno, da sta šla prostovoljno v smrt, da ohranita obojestransko ljubezen čisto in nepokvarjeno tudi na drugem svetu.

ADVERTISEMENT

ZAHVALA.

Povodom našega obiska v Clevelandu, Ohio, izrekamo tem potom svojo srčno-iskreno zahvalo Mrs. Laushe, Mrs. Modie ter Mr. in Mrs. Čertalič za njih prijazen sprejem in vso gostoljubno posrežbo. V resnici nismo pričakovali toliko zabave, razvedrila in toliko gostoljubnosti, kar nam bo ostalo za vedno in trajnem spominu. Se enkrat prisrčna hvala vsem skupaj, in če katerega pot pripele k nam, se bomo skušali odzvati. — Frank Bruder z družino, La Salle, Ill. Joe Cigole s soprego, Girard, Ohio.

Potrebna knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z navsveti kako postati ameriški državljani.

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledeče:

- Prvi del: GLASOSLOVJE.
- Drugi del: OBLIKOSLOVJE.
- Tretji del: VAJE.
- Četrti del: POGOVORI IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA.
- Peti del: SLOVEN.-ANGLEŠKI BESEDNJAK.
- Šesti del: VPRAŠANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državlanskega papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovore. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 250 strani, cena s poštino

\$1

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

Vsak previden vlagatelj vpošteva pri naložitvi svojega denarja

Sigurnost in dohodek

Vložite Vaše prihranke pri nas na

"Special Interest Account"

ker uživate te prednosti v polni meri, SIGURNOST vloge Vam je zajamčena v pokriju z najboljšimi ameriškimi bondi, čisti DOHODEK va iznaša 4% na leto.

Vloge se lahko začne

Glavno zastopstvo
JADRANSKE BANKE

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York City

Nesrečni album.

(Konec.)

Zamislil se je in se skoro prestrašil lastnih misli.

"Ah, norost! Kaj vendar buda-lim... Naj poskušajo drugi, ki so se prosti. Jaz imam Minko in — amen!"

Toda peklenski izkušnjavec mu je začel zapeljivo šepetati na uho:

"Ako si pameten, poskusi! Mi-mo tebe se pelja zlatov. Ti si mlad in čvrst, porabi ugodno prilo-liko in skoči vanj, da ti ne oddrži dalje. Minka ima lepo premože-nje, to je vse res; ali kaj je nje-nih dvajset tisoč v primeri s sto tisoči! In če ima sto tisoč, ima go-tovo še kaj drugih pritiskov, ki pri-pomorejo, da je življenje še lep-še in udobnejše. Morda poseduje kako posestvo ali celo graščino... Vse mogoče. Minka ima nekaj prav lepih lastnosti, da izključe-no pa ni, da ima ona že lepše. In če se to zgodi, Minka te pozabi kar hitro. Snubačev bo imela do-volj in prav lahko bo izbirala po svoji volji. Sicer se pa do sedaj ni dogodilo med vama prav ničesar, kar bi nalagalo sveto dolž-nost, vzeti Minko za ženo. Ako pa se vse skupaj izjalovi — nič za te. Cela zadeva ostane strogo tajna, v najslabšem slučaju dobiš svojo sliko nazaj in stvar je kon-čana!"

Janko ni mogel več mirno se-de-ti. Poklical je natakarja, plačal in zapustil kavarno.

Ko je šel Janko drugo jutro v urad, je mimogrede stopil na po-što. Plašno, kakor človek, ki ima slabo vest, se je ozrl po ljudeh, nato pa urno vrget v nabiralnik drobno pisemce.

Dež je polagoma škropil že ves teden. Mrzla in pusta burja se je oglašala vedno pogostejše in vsa narava je tožno oznanjala, da prihaja v deželo dolgočasnja jesen.

Zagar se je tiščal pri veliki do-bro zakurjeni peči in godrnjal sam s seboj:

"To pesje vreme, da ga in ko-nee! Sem že kar vedel, da ne bo miru, dokler ne dobim zopet tega spaka v noge. Hm, hm, kaj naj na-pravim? Danes nisem za nikamor in vendar bi moral v mesto. Vins mi že stoji dva dni na kolodvoru, bil bi krajnji čas, da ga vsaj jutri spravim domov. Pa kako? Sam si ne upam. Trganje v nogah, to me zelo nevarna reč, zlasti v tem vremenu. Fant je pri voja-kih, Minka tudi ne more biti povsod hlapcem pa ne zaupam niti Ži-vine niti blaga..."

V sobo je stopila Minka, noseč poln pladenj umitih kozarec. Ko je videla očeta slabe volje, je bila takoj pri njem in ga vprašala sočutno:

"Očka, kaj pa nočeš? Ali vas se-terga? Pa danes je že nekoliko bolj-še, ali ne?"

"Figo je bolje! Dokler bo ta-ko-ko sigansko vreme, se misli ni, da bi se iznebil tega spaka!"

"To je res prava nadloga za vas, čeka. Ampak to deževje mora-jenjati še danes ali pa vsaj jutri. Ravno zdaj sem gledala na baro-meter, pa se je precej dvignil!"

"No, čas, bi bil bil. Sicer moram reči, da danes ni slabeje kot je bilo včeraj. Skoro bi rekel, da se nekoliko boljše počutim. Če se raz-vedri, bom v par dneh dober. Am-pak nekaj drugega me skrbi. Ju-tri je zadnji čas, da spravim vin-o v mestnega kolodvora. Hlap-čev ne upam pustiti samih. Moram z njimi, pa se prav res bojim, da se prehladim nanovo."

"Bog varaj, očka! Vi ne smete nikamor! Vino bo jutri brez vas doma, bodite brez skrbi! Name-to vas pojdem jaz s hlapci."

Zagar je zadovoljno pogledal svojo hčer.

"Vidiš, Minka, saj sem mislil nate, ampak časa imate malo, to je..."

"Bežite no, eno popoldne že lahko izostanem vsoled tega se-še ne, bo podrla hiša."

Drugi dan se je Minka odpe-ljala s hlapci v mesto in vrla na-mestovala očeta.

Preden so hlapci vnovič vr-nili, je imela Minka v mestu časa dovolj in tedaj se je spomnila na svojo pred nekaj dnevi odposlano "ženitno ponudbo". V duhu je iz-računala, da so pretekli ravno tri-rje dnevi, odkar je bila ponud-ba objavljena. V začetku je skle-nila, da počaka štirinajst dni in potem še le dvignil priporočila svo-jih čistilcev. Danes pa. Ko je slu-šajno v mestu in ima dovolj časa, bi šla prav lahko do glavne po-šte in dvignila, kar se je že nabra-

lo, kar še pride, vzame prihod-njič.

Na pošti je stopila k okencu, pri katerem se je urejevalo vse, kar spada pod "poštno ležanje."

Sramežljivo je vprašala, če je že kaj došlo na naslov: "Diamantna bodočnost," na kar ji je poštni uradnik izročil troje pi-sem.

Prijetno iznenadena je hitela zopet proti kolodvoru. Čutila je že po tipanju, da so vsem trem pisemom dodane slike.

"Ha, kakor nalašč, ravno tri! Kakor bi vedeli, da mi manjka rav-no toliko slik v albumu. Sedaj mi je vseeno, da dobim še kaj ali pa nič."

Polasti se je silna radovednost in najraje bi takoj odprla vsa tri pisma. Toda ljudi je bilo vedno toliko okoli nje, da tega ni mogla storiti. Stisnila je vse skupaj v žep in sklenila, da jih odpre, pre-gleda in prebere še le doma, ko bo na varnem.

Med tem so se hlapci zopet vr-nili in topot so naložili vse vino. S tem je bilo opravilo na kolodvoru končano in sedaj se je tudi Minka smela odpeljati domov.

Komaj je bila doma, že se je izgubila v svojo sobico, da nemo-toma ustreže svoji radovednosti.

Odprla prvo pismo in seže po sliki. Slika je predstavljala mo-ža kakih štirideset let, s prijaz-nim obrazom in dolgo, črno bra-de. V priloženi ponudbi je nava-jal, da čeravno ima svojo cvetočo mladost že za seboj, zagotovi svo-ji bodoči ženi najlepšo bodoč-nost, ker poseduje več obširnih posestev in poleg tega se bavi še z neko veliko, jako dobičkanos-no kupčijo.

"Ha, ha," se je zasmejala Min-ka. "Bavi se s čimer hočeš, to me ne briga. Glavno je, da imaš to-liko človeški obraz, da te smem vložiti v album!"

Odprla je drugo pismo in izve-kla iz njega sliko zelo mladega globobradega fanta, z dolgimi, polizanimi lasmi. V svoji ponudbi po-roča, da uraduje pri nekem veli-kem podjetju in da ima lepo bo-dočnost pred seboj. Ima jako bo-gatega strica brez otrok, po kate-rem bo on, kot edini dedič, dobil vse njegovo ogromno premože-nje.

Minka je zopet prasnila v gla-sen smeh:

"No, no, voj stric naj se le dol-go veseli življenja, meni zadostu-je tvoja slika!"

Sedaj je prišlo na vrsto tretje pismo. Pisava na ovitku se ji je zdela nekam znana, toda preveč je bila radovedna, da bi premiš-ljevala, kje je že videla tej enako.

Na mah je pretrgala ovij in sešla po sliki.

Ali — križana gora — kaj pa je to?

Roke ji odvrne, na čelo ji sto-pa mrzel pot....

Ali bedi ali sanja...? Moj Bog, to je — on — to je — Jan-ko!

Z mrzlično naglico seže po priloženem besedilu in preleti na-slednje vrstice:

Dražestna gospica!

Z ozirom na Vašo velečenojeno ženitno ponudbo drzne se tudi moja malenkost vstopiti v brez-dvomno številan krog Vaših čestil-cev ter Vam ponuditi svojo sli-ko. Glede premoženja se ne mo-rem meriti z Vami, vendar so mi kljub temu dane vse možnosti, do Vam ne da bi se upoštevalo Vaše imetje, ustvarim najlepšo bodoč-nost. Toliko danes. Vse drugo po-nejše, ako najdem v Vaših očeh milost ugodnega odgovora.

V največjem spoštovanju se Vam globoko klanja

predani

Janko Krajnik,

hranil, uradnik v K....

Papir je zdrsnil na tla....

Nesrečno dekle se je v obupnem priidušenem joku vrglo na poste-ljo.

Žagar in njegova žena, ki sta že pogrešila svojo hčer, sta jo iskala v pivnici, na dvorišču, pri hlapcih in pri deklah v hlevu, to-ča povsod brez uspeha. Slednjič sta jo vendar našla v njeni sobi-ci, ko je še vedno britko ihtela in trgala iz albuma slike kar po vrsti drugo za drugo.

Roditelja sta jo vsa v skrbeh obslula z vprašanji, kaj za božjo voljo ni ji je vendar zgodilo.

Dolgo nista mogla dobiti nika-kega odgovora. Končno je Min-ka uvidela, da to starišem ne mo-re in tudi ne sme ostati prikrito. Obrislala si je solze in odkrito, ka-kor pri spovedi začela pripovedo-

vati, s kakšnim namenom je ob-javila v časopisu ženitno ponud-bo in kakšen uspeh je dosegla u-prav danes.

"Pomislite, mati, da je — on — tak...!"

Iznova so jo polile solze.

"Oj ti nesramnež, sleparski škric, grda hudoba!" se je v silni ogorčenosti zgrajala mati.

Oče pa se je pogladil po tolstem trebuhu in se prav sladko zakro-hotal:

"Ha, ha, ha, Minka, ali ti ni-sem vedno pravil? E, jaz dobro poznam take ptičke. Denar, ta mu diši, kaj mu je mar ženska! Sicer pa, dekle moje, bodi hvaležno, da se je še pravočasno razkrinkal ta prefriganjatič. Pomisli, kakšna revica bi bila poleg njega vse svo-je življenje! O, sedaj naj se le o-briše zate in za tvoje denar! Pri prvi priliki mu dam breo, da jo bo pomnil še tri dni po smrti. Ti pa, Minka, bodi vesela! Snubačev boš imela še na kupe, izbral bom pa le takega, ki te bo mogel posaditi na kaj in bo res vreden tebe in tvojega denarja!"

Še dolgo so potem razpravljali vsi trije o tem najnovejšem dogo-dku in se končno zedinili v toliko, da se Janku, ko se prvič prikaže, enkrat za vselej pokažejo vrata.

Janko pa, ki ni niti najmanje slutil, kaka grozna nevihta se zbi-ra nad njegovo ubogo glavo je prišel zate in za tvoje denar! Najprej je šel postrežnico prosit odpuš-čanja za svoj sinočni nastop.

Postrežnici se je topilo srce vse-lja, ko je videla gospoda tako skesanega in zopet popolnoma pa-metnega pred seboj. Prijateljstvo med njima je bilo namah zopet obnovljeno in Janko se je toliko osmelil, da jo je zaprosil za par dni za dvajset kron, kar mu je postrežnica ugodila srčno rada, in Janko je še tisti dan po vrnal ra-čun za vražji album.

Odšel se je Janko resno trudil, da čim prej pozabi vso to nesre-čno zadevo. Med svojimi kolegi je skušal biti vesel, zlasti ker je hotel, da ostane ta neljubi godo-ček drugim popolnoma prikrit.

Toda "nič ni tako skrito, do nu-bi postalo očito", in Janko se je moral žal, le prekalno prepričati o istinitosti tega pregovora.

Jankovemu najožjemu prijate-lju je namreč donasala mleko Mi-nka sosedja in od nje je najprej zvedel ta, od njega pa seveda vsi drugi. Pa da bi vsaj molčali! To-da ko je nekdo Janko, sedeč v ka-varni med svojimi znanci, bližnje-ga tovariša precej ušepnil z ne-kim dovtipom, mu je ta neumil-jeno zabrusil v obraz, da naj mol-či in naj gre raje študirat — "albumu".

Tedaj je bil Janko kakor za det od strele. Vzdignil se je in takoj odšel iz kavarne.

Janko je uvidel, da mu tu v me-stu ne bo več obstanka. Ako vedo ti, bodo kmalu videli vsi, ali pa že vedo. Najbolje bo, ako se jim umakne izpred oči.

Dva dni pozneje je že vložil prošnjo za svojo premostitev v drugo mesto.

Njegovi hudo mušni in radoved-ni kolegi so pozneje večkrat po-izvedovali, kako se kaj počuti nji-hov prijatelj Janko na svojem no-vem službenem mestu. Dognali so, da se ima zelo dobro, da ga nje-gov šef zelo ceni in da se je pred kratkim zaročil v njegovo ne baš revno hčerko.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

sem sam vamo povedati, da je tu na mizi eno pismo za vas in deček, ki je to prinesel, je rekel, da ga morate prebrati še danes. Pa lah-ko noč!"

To reči, je postrežnica urno smuknila skozi duri, zbežala v svo-jo kamričo ter se od znotraj dva-krat zaklenila in se težak kovčeg porinila pred vrata.

"Ti moj Bog, vrni našemu gos-podu zopet pravo pamet!" je vzdihovala še dolgo v noč.

Janko je prišel toliko k sebi, da je našel luč. Res je zagledal na mizi neko pismo, naslovljeno nanj. Pisava mu ni bila znana. Skoro hlastno je raztrgal ovitek in pre-letel naslednje, kratke vrstice:

Cenjeni gospod Krajnik!

Cena v baršun vezanemu albu-mu je osemnajst kron. Vljudno prosim, da bi poravnali račun!

Spoštovanjem

N. N., trgovec.

"Strela božja, kaj še pride dan-es čez me!" je vzdihnil skoro brez uma ter vnovič omahnil na stol. Misli je in misli, zdihoval in ugibal, a žal, njegovi nesreči ni bilo najti izhoda. Končno je ukre-nil vendar nekaj pametnega, vle-gel se je v posteljo in zaspal.

Spanje ga je toliko okrepilo, da je naslednje jutro, čeravno oro-pan vseh svojih srčnih upov, mo-gel zopet trezno misliti. Najprej je šel postrežnico prosit odpuš-čanja za svoj sinočni nastop.

Postrežnici se je topilo srce vse-lja, ko je videla gospoda tako skesanega in zopet popolnoma pa-metnega pred seboj. Prijateljstvo med njima je bilo namah zopet obnovljeno in Janko se je toliko osmelil, da jo je zaprosil za par dni za dvajset kron, kar mu je postrežnica ugodila srčno rada, in Janko je še tisti dan po vrnal ra-čun za vražji album.

Odšel se je Janko resno trudil, da čim prej pozabi vso to nesre-čno zadevo. Med svojimi kolegi je skušal biti vesel, zlasti ker je hotel, da ostane ta neljubi godo-ček drugim popolnoma prikrit.

Toda "nič ni tako skrito, do nu-bi postalo očito", in Janko se je moral žal, le prekalno prepričati o istinitosti tega pregovora.

Jankovemu najožjemu prijate-lju je namreč donasala mleko Mi-nka sosedja in od nje je najprej zvedel ta, od njega pa seveda vsi drugi. Pa da bi vsaj molčali! To-da ko je nekdo Janko, sedeč v ka-varni med svojimi znanci, bližnje-ga tovariša precej ušepnil z ne-kim dovtipom, mu je ta neumil-jeno zabrusil v obraz, da naj mol-či in naj gre raje študirat — "albumu".

Tedaj je bil Janko kakor za det od strele. Vzdignil se je in takoj odšel iz kavarne.

Janko je uvidel, da mu tu v me-stu ne bo več obstanka. Ako vedo ti, bodo kmalu videli vsi, ali pa že vedo. Najbolje bo, ako se jim umakne izpred oči.

Dva dni pozneje je že vložil prošnjo za svojo premostitev v drugo mesto.

Njegovi hudo mušni in radoved-ni kolegi so pozneje večkrat po-izvedovali, kako se kaj počuti nji-hov prijatelj Janko na svojem no-vem službenem mestu. Dognali so, da se ima zelo dobro, da ga nje-gov šef zelo ceni in da se je pred kratkim zaročil v njegovo ne baš revno hčerko.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

Privoščilo mu vse to prav iz-sreča. Sicer smo pa prepričani, da je po tako grenki izkušnji postal toliko vreden, da svoji novi zaro-čenki ne bo kupoval — albuma.

ADVERTISEMENT

HAMBURG

Direktna vožnja z čudovitimi no-vimi "O" parniki. Potovanje za vse kraje Evrope.

VAUBAN 15. julija
ORPESA 22. julija; 26. avgusta; 30. sept.
VANDYCK 29. julija
ORBITA 5. avg.; 9. sept.; 14. okt.
ORDUNA 12. avg.; 16. sept.; 21. okt.

Naravnost v Cherbourg, Southampton, Hamburg.

Zaprte kabine. Nobenih posebnih priložnin.

ROYAL MAIL
STEAM PACKET COMPANY
SANDERSON & SON INC. AGENTS
200 Broadway, New York
117 W. Washington St., Chicago
— all katerikoli parobrodni agent. —

Čudovita vožnja.

Čudovito vožnjo bodo imeli oni, ki bodo odpotovali v Evropo dne 2. avgusta z veličastnim, z oljem kurjenim parnikom "Paris".

Že vnaprej povemo, da bodo uživali vsako uro potovanja in da se bodo zavedno spominjali te vožnje. Potniki tretjega kabinskega razreda, namenjeni v Jugosla-vijo, bodo imeli seboj znanega rojaka Leona Zakrjajška, ki bo spremlil vsakega v kraj, kamor je namenjen.

Francoska črta "Compagnie Generale Transatlantique" je po-sebej najela Leona Zakrjajška, da bo skrbel za potnike tretje-ga razreda, namenjene v Jugosla-vijo. To se pravi, da bodo de-ležni vseh ugodnosti, da bo nji-hova prtljaga v redu, da bodo imeli šifkarte v redu ter da ne bo sli-šati nobene pritožbe od nebene-ga kabinskega potnika tretjega razreda, ki bo odpotoval dne 2. avgusta 1922 z veličastnim pa-rikom na olje "Paris".

Pripomniti je treba, da so udo-bnosti za kabinske potnike tretje-ga razreda na "Parisu" izborne v vsakem oziru. Tam so kabi-za dva, štiri ali šest potnikov; v vsaki kabini je tekoča mrzla in vroča voda. Krov, zaprt in odprt je jako prostoren. Igre na krovu so brezplačne. Jedilnice so svetle in razne. Streže se hrano, ki je napravila francosko linijo slavnosti. Dosti redečega in belega vina pri vsaki jedi brezplačno.

Z eno besedo, vse je storjeno za udobnost, ugodnost in zado-voljnost potnikov.

POZDRAVI IZ NEW YORKA.

Predno se podam na ocean, po-zdravljam vse prijatelje v Black Diamondu, Wash. Vsem rojakom, ki so namenjeni v staro domovi-no, priporočam trdno Frank Sakser State Bank, kjer so nam tako dobro šli na roke in vse nam preskrbeli. Bilo nas je veliko po-tnikov in vsi smo bili zadovoljni. Na veselo svidenje! — Valentin Tušar, Cerkno na Goriškem.

Predno se podam na parnik, še enkrat pozdravljam vse prijate-lje in znanee, posebno pa sobrate društva št. 78 SNPJ. v Herminie, Pa. — Janez Koželj v Bistrišcu pri Kamniku. Jožef Laharnar v Ponikve na Goriškem.

Pri odhodu v staro domovino še enkrat pozdravljam vse prijate-lje v Kenoshi, Wis., ter se jim zahva-lim za spremitev na kolodvor. Najiskrenejše pa pozdravljam svojo družino. Na veselo sviden-je! — John Modrijan.

POZDRAVI IZ NEW YORKA.

Predno se podam na ocean, po-zdravljam vse prijatelje v Black Diamondu, Wash. Vsem rojakom, ki so namenjeni v staro domovi-no, priporočam trdno Frank Sakser State Bank, kjer so nam tako dobro šli na roke in vse nam preskrbeli. Bilo nas je veliko po-tnikov in vsi smo bili zadovoljni. Na veselo svidenje! — Valentin Tušar, Cerkno na Goriškem.

Predno se podam na parnik, še enkrat pozdravljam vse prijate-lje in znanee, posebno pa sobrate društva št. 78 SNPJ. v Herminie, Pa. — Janez Koželj v Bistrišcu pri Kamniku. Jožef Laharnar v Ponikve na Goriškem.

Pri odhodu v staro domovino še enkrat pozdravljam vse prijate-lje v Kenoshi, Wis., ter se jim zahva-lim za spremitev na kolodvor. Najiskrenejše pa pozdravljam svojo družino. Na veselo sviden-je! — John Modrijan.

POZDRAVI IZ NEW YORKA.

Predno se podam na ocean, po-zdravljam vse prijatelje v Black Diamondu, Wash. Vsem rojakom, ki so namenjeni v staro domovi-no, priporočam trdno Frank Sakser State Bank, kjer so nam tako dobro šli na roke in vse nam preskrbeli. Bilo nas je veliko po-tnikov in vsi smo bili zadovoljni. Na veselo svidenje! — Valentin Tušar, Cerkno na Goriškem.

Predno se podam na parnik, še enkrat pozdravljam vse prijate-lje in znanee, posebno pa sobrate društva št. 78 SNPJ. v Herminie, Pa. — Janez Koželj v Bistrišcu pri Kamniku. Jožef Laharnar v Ponikve na Goriškem.

Pri odhodu v staro domovino še enkrat pozdravljam vse prijate-lje v Kenoshi, Wis., ter se jim zahva-lim za spremitev na kolodvor. Najiskrenejše pa pozdravljam svojo družino. Na veselo sviden-je! — John Modrijan.